

[Kristen Østergaard.]

frister til militærnægtelse. Dokumentationen for denne påstand, som jeg i og for sig indrømmer at det kan kaldes, kan findes i dele af det agitationsmateriale, der udsendes af militærnægterorganisationerne, hvor der direkte opfordres til militærnægtelse ved henvisning til visse fordele og behageligheder, der er forbundet med denne form for tjeneste.

Jeg har ikke megen sympati for militærnægtere af denne kategori, som er motiveret af disse årsager, men jeg har stadig, og det har mit parti også, respekt for de unge, der er militærnægtere af virkelig religiøse grunde og reelle samvittighedsgrunde, og mit parti er da også fortsat tilhænger af, at militærnægterordningen opretholdes, men den skal måske nok holdes under observation.

Folketinget bør altid være på vagt over for misbrug af gældende love. Det er trist at måtte notere, at så snart der er gennemført nogle gode ordninger efter de bedste hensigter i dette høje ting, så står der altid nogle parat til at misbruge ordningerne.

Et stort flertal i dette høje ting går ind for, at vi skal have et forsvar i Danmark som et led i den fælles sikkerhedspolitik, der bedst og mest realistisk sikrer fredens opretholdelse i vor del af verden. Jeg ved, at det er nytteløst at diskutere dette synspunkt med militærnægtere og forsvarsmodstandere, og det lægger jeg da heller ikke op til, men det flertal i folketinget, der har ansvaret for et dansk forsvar, har også ansvaret for, at forsvaret har rimelige arbejdsvilkår at virke under, og jeg mener, at den uro, der forstyrrelse og den misstemning, som det medfører i de militære uddannelsesenheder, når så mange værnepligtige efter mødet ved forsvaret begærer sig overført til civilt arbejde, det kan ikke give rimelige arbejds- og uddannelsesvilkår for de befarligsmænd i værnene, der har ansvaret. Derfor er jeg enig med forsvarsministeren i, at denne ordning må bringes til ophør, og jeg er også enig med indenrigsministeren i, at SFs forslag bør afvises.

Hr. Kurt Brauer ønskede, at forslaget skulle gå direkte til anden behandling. Jeg synes nu nok, at der er mange ting i hele dette problemsæt, som kan begrunde en nøjere undersøgelse, og derfor er det nok

bedst, at det går i udvalg. Jeg forstod lige som af en undertone hos hr. Kurt Brauer, at han havde visse metoder, som kunne bringes i anvendelse, hvis vi ikke ville danse efter hans pibe. Jeg kan godt sige, at jeg frygter ikke noget i den retning, og jeg er derfor fortsat tilhænger af, at disse problemer behandles videre i et udvalg.

Skovmand: Det har altid været et grundlæggende princip for det radikale venstre, at ingen skulle tvinges til at bære våben mod sin overbevisning. Det var under en radikal regering i 1917, at den første lov blev vedtaget, der gav mulighed for at aftjene værnepligten som militærnægter, og også den nugældende lov blev vedtaget på et tidspunkt, hvor radikale sad i regeringen.

Disse principper er for så vidt nu almindeligt anerkendt; problemet er, at man, som indenrigsministeren nævnte, for første gang står over for et meget stort antal unge, der efter at have begyndt deres militærtjeneste som soldater nu ønsker at blive overført til civilt arbejde.

I og for sig er der måske ikke noget så mærkværdigt i dette. Jeg husker fra min egen tid som soldat det chok, det var pludselig at blive udsat for den militære tilværelse og blive klar over de realiteter, der ligger i det at være soldat. Jeg kan for så vidt udmærket forstå de unge, der netop på det tidspunkt ønsker at vende sig fra militæret, og jeg synes nok, at de bemærkninger, der har lydt om dem, er lidt uberettigede. Hvor ønsket for den værnepligtige om at blive overført til civilt arbejde bunder i en personlig overbevisning, må det respekteres, også selv om det volder forstyrrelse i den militære arbejdsgang og dermed koster samfundet penge. Samtidig er jeg udmærket klar over, at der kan være andre motiver bag ønsket om at blive overflyttet til civilt arbejde, nemlig det, som hr. Kjeld Olesen kaldte bekvemmelighedsgrunde.

Derfor mener jeg, det er nødvendigt, at vi får nedsat et udvalg til at behandle denne sag, og så håber jeg, at vi kan finde frem til en ordning, der på den ene side tilgodeser alvorligt mente ønsker om at blive fri for at bære våben og på den anden side forsvarets interesse i at vide, hvor det står med hensyn til arbejdskraft.

Derimod er jeg ikke sikker på, at jeg kan